

Umsögn til efnahags- og viðskiptanefndar v. frumvarps til laga um breytingu á lögum um vexti og verðtryggingu, nr. 38/2001 – Þingskjal nr. 9 á 140. löggjafarþingi.

Undirritaður lýsir ánægju með að verið sé að reyna að bæta úr göllum þeim sem voru á lagabreytingum sem samþykktar voru 18. desember sl. sbr. lög nr. 151/2010. Yfirlýst markmið þeirra lagabreytinga var m.a. að “tryggja öllum einstaklingum sem tóku gengisbundin húsnæðislán eða bílalán lægri eftirstöðvar” og að “tryggja sanngirni, þ.e. að allir lántakendur fái þann ávinning sem dómar Hæstaréttar boða, óháð orðalagi lánsamnings”, svo vitnað sé til minnisblaðs frá efnahags- og viðskiptaráðherra 051110.

Meðfylgjandi skjöl sýna yfirlit yfir eitt slíkt húsnæðislán einstaklings, tekið í nóvember 2004, og greitt upp að fullu í febrúar 2008. Annars vegar er um að ræða bréf frá þrotabúi Frjálsa fjárfestingarbankans og hins vegar nýlega útprentun af heimasíðu sama aðila þar sem lántakendur geta fylgst með stöðu lána sinna m.v. forsendur þrotabúsins (persónuupplýsingar og lánanúmer hafa verið máð út).

Viðkomandi einstaklingur greiddi alls kr. 8.720.004 fyrir lán upp á 4.450.000 eftir einungis 3 ár og 3 mánuði, þrátt fyrir að hafa svo snemma sem í mars 2005 lækkað höfuðstól skuldarinnar um 1 milljón. Því má segja að lánsfjárhæðin hafi ríflega tvöfaldast á 3 árum, aðallega vegna gengistryggingar sem síðar var dæmd ólögumæt.

29. júlí sl. sendi þrotabúið frá sér svonefndan endurútreikning gengistryggðra lána þar sem fram kom að viðkomandi viðskiptavinur væri nú í skuld, kr. 1.248.726. Að vísu var það tekið fram að ekki stæði til að innheimta þann mismun enda afhendi Frjálsi fjárfestingarbankinn viðkomandi skuldabréf í febrúar 2008, stimplað “að fullu greitt”.

Við nánari athugun 27. október sl. kom í ljós að “skuld” þessa viðskiptavinar við þrotabúið hafði hækkað og stóð þá í 1.262.346, sjá meðfylgjandi yfirlit. Þar er það einnig tekið fram að þrotabúið hafi “ekki gefið út yfirlýsingu þess efnis að [það] muni krefja lántaka um greiðslu sem nemur mismuninum”.

Að vísu er ekki gott að segja hvort þrotabúið hyggist síðar innheimta téða “skuld” - orðalag er loðið og með þeim hætti að varla er mark á því takandi. Hins vegar hefur þrotabúið klárlega endurútreiknað öll gengistryggð lán með tilvísun til laga nr. 38/2001 (með breytingum) og dómafordæma sem þó segja skýrum stöfum (sbr. [604/2010](#), V. kafli) að ekkert í kröfugerð varnaraðila [Frjálsa fjárfestingarbankans] lúti “að viðurkenningu á rétti til greiðslu úr hendi sóknaraðila vegna liðins tíma”, enda dró lögfræðingur þrotabúsins af ásetningi til baka þrautavarakröfu sína til þess að rétturinn þyrfti ekki að úrskurða um þessa tilteknu lögspurningu.

Að mati sérfræðinga stangast afturvirkur endurútreikningur á uppgreiddum kröfum á við grundvallarforsendur í kröfurétti, sjá t.d. nýja grein eftir Ásu Ólafsdóttur í Úlfhljóti, 1. tbl. 65. árg. 2012: “Meginregla íslensks samningaréttar um rangar

forsendur og endurreikningur ólögmætra gengislána”. Auk þess er það réttlætismál að mismuna ekki lántakendum með því að krefja suma um greiðslu en aðra ekki eins og gefið er til kynna á meðfylgjandi skjölum.

Því miður virðast lagabreytingar (sbr. 151/2010) hafa verið vanhugsáðar, og dómafordæmi teygð og toguð af fjármálafyrirtækjum og þrotabúum. Því er skorað á efnahags- og viðskiptanefnd að skoða frumvarp það sem nú er til umfjöllunar með það í huga hvort að áframhaldandi réttaróvissa verði ríkjandi.

Reykjavík, 31. Október, 2011 – Sigurður Hr. Sigurðsson, kt. 201062-5009.

Reykjavík, 29.07.2011

Efni: Endurútreikningur gengistryggðra lána

Hér gefur að lita upplýsingar Frjálsa fjárfestingarbankans um endurútreikning gengistryggðra lána. Lán eru endurreiknuð í samræmi við dómafordæmi Hæstaréttar í málum nr. 471/2010, 604/2010 og lög nr. 38/2001 um vexti og verðtryggingu. Endurútreikningurinn er aðgengilegur á www.frjalsi.is með neðangreindum skilríkjum:

Notendanafn:

Lykilorð:

Endurútreikningurinn fer þannig fram að upphaflegur höfuðstóll gengistryggðra lána, m.v. íslenskar krónur, er vaxtareiknaður miðað við vexti sem Seðlabanki Íslands hefur ákvarðað með hliðsjón af lægstu vöxtum á nýjum almennum óverðtryggðum útlánnum hjá lánastofnunum á hverjum tíma, sbr. 1. málsl. 4. gr. laga nr. 38/2001. Frá þeirri fjárhæð dragast greiðslur, sem lántaki hefur innt af hendi (þ.e. afborganir af höfuðstól, vextir, dráttarvextir og vanskilaálagur), vaxtareiknaðar frá greiðsludegi til viðmiðunardags endurútreiknings, miðað við sömu vexti. Þannig útreiknuð fjárhæð myndar eftirstöðvar lánanna, þ.e. nýjan höfuðstól lánsins í íslenskum krónum.

Gerður er fyrirvari við réttmæti endurútreikningsins og þeirra forsendna og upplýsinga sem honum tengjast ásamt því að áskilinn er réttur til að afturkalla endurútreikninginn og eftir atvikum birta nýjan endurútreikning.

Nánari upplýsingar fást hjá ráðgjöfum Frjálsa fjárfestingarbankans, en bóka má viðtal í síma 540 5000. Skiptiborðið er opið frá kl. 10-15 virka daga.

Með kveðju,

Frjálsi fjárfestingarbankinn

Endurútreikningur erlendra lána

Forsendur láns

Númer láns	
Upphaflegur höfuðstóll í ISK	4.450.000 kr.
Uppgreiðsluvirði láns í dag í ISK	0 kr.
Lánveitandi	Fjálsi fjárfestingarbankinn hf
Útgreiðsludagur	11.11.2004
Dagsetning útreiknings	28.7.2011

Endurútreikningur

Upphaflegur höfuðstóll í ISK	4.450.000 kr.
Áfallnir vextir á upprunalegan höfuðstól	5.410.550 kr.
Uppgreiðsluvirði láns án innb. í ISK	9.860.550 kr.
Greiðslur til vaxtaútreiknings	5.173.578 kr.
Vextir á innborganir	3.438.246 kr.
Alls greitt með vöxtum	8.611.824 kr.

Niðurstaða endurútreiknings

Eftirstöðvar eru 1.248.726 kr. hæri eftir útreikning.

Aðilar að láni

Nafn	Kennitala	Hlutverk aðila
		Lántaki
		Lántaki

Ekki stendur til að innheimta mismun sem til verður við endurútreikning á uppgreiddum lánum.

Yfirlit endurútreiknaðra lána

Númer láns	Upphaflegur höfuðstóll í ÍSK	Greitt til lántaka Staða endurútreiknings	Endurútreikningur
	4.450.000 kr.	11.11.2004 Eftirstöðvar eru 1.262.346 kr. hærrí eftir útreikning	Skóða endurútreikning

Yfirlit láns númer

Forsendur	
Númer láns	
Upphaflegur höfuðstóll í ÍSK	4.450.000 kr.
Uppgreiðsluvirði láns í dag í ÍSK	0 kr.
Mynt láns	EUR
Lánveitandi	Frjálsi fjárfestingarbankinn hf
Útgreiðsludagur	11.11.2004
Dagsetning útreiknings	26.10.2011

Endurútreikningur	
Upphaflegur höfuðstóll í ÍSK	4.450.000 kr.
Áfallnir vextir á upprunalegan höfuðstól	5.532.350 kr.
Uppgreiðsluvirði láns án innborgana í ÍSK	9.982.350 kr.
Greiðslur til vaxtaútreiknings	5.173.578 kr.
Vextir á innborganir	3.546.426 kr.
Alls greitt með vöxtum	8.720.004 kr.

Eftirstöðvar eru 1.262.346 kr. hærrí eftir útreikning

Aðilar að láni

Nafn	Kennitala	Hlutverk aðila
		Lántaki
		Lántaki

Frjálsi fjárfestingarbankinn hefur ekki gefið út yfirlýsingu þess efnis að hann muni krefja lántaka um greiðslu sem nemur mismuninum. Ekki er krafist neinna aðgerða af hálfu lántakanda.

Endurútreikningur er óstaðfestur af lántaka.

Flytleiðir

 Staðfestingarsíða

Innborganir á lán

 Sýna allt greiðslufloðið

Dagsetning	Greiðslur	Kostnaður	Greiðslur til vaxtaútreiknings	Vextir á innborganir	Alls greitt með vöxtum
20.1.2005	83.564 kr.	690 kr.	82.874 kr.	99.985 kr.	182.859 kr.
18.3.2005	500.000 kr.	0 kr.	500.000 kr.	586.260 kr.	1.086.260 kr.
22.3.2005	500.000 kr.	0 kr.	500.000 kr.	585.088 kr.	1.085.088 kr.
19.4.2005	12.767 kr.	0 kr.	12.767 kr.	14.731 kr.	27.498 kr.
19.4.2005	46.802 kr.	690 kr.	46.112 kr.	53.207 kr.	99.319 kr.
9.8.2005	64.695 kr.	690 kr.	64.005 kr.	69.480 kr.	133.485 kr.
31.10.2005	61.736 kr.	690 kr.	61.046 kr.	63.192 kr.	124.238 kr.
24.1.2006	61.539 kr.	690 kr.	60.849 kr.	59.760 kr.	120.609 kr.
5.5.2006	79.927 kr.	690 kr.	79.237 kr.	72.637 kr.	151.874 kr.
19.7.2006	80.826 kr.	690 kr.	80.136 kr.	69.480 kr.	149.616 kr.
17.10.2006	75.013 kr.	690 kr.	74.323 kr.	59.850 kr.	134.173 kr.
19.1.2007	83.869 kr.	850 kr.	83.019 kr.	61.446 kr.	144.465 kr.
19.4.2007	82.280 kr.	850 kr.	81.430 kr.	55.065 kr.	136.495 kr.
23.7.2007	77.994 kr.	850 kr.	77.144 kr.	47.246 kr.	124.390 kr.
27.9.2007	348.701 kr.	0 kr.	348.701 kr.	198.958 kr.	547.659 kr.
22.10.2007	41.897 kr.	850 kr.	41.047 kr.	22.757 kr.	63.804 kr.
21.1.2008	72.131 kr.	850 kr.	71.281 kr.	35.497 kr.	106.778 kr.
22.2.2008	2.909.607 kr.	0 kr.	2.909.607 kr.	1.391.787 kr.	4.301.394 kr.
	5.183.348 kr.	9.770 kr.	5.173.578 kr.	3.546.426 kr.	8.720.004 kr.